

## 6 Sprog og sprogbrug

### 6.7. Fiktionens talesprog

#### Præsentation

Mange forfattere har i tidens løb forsøgt at gengive talesprog. Herunder er gengivet indledningen til to prosatekster, der anvender talesprogsefterligning som stilistisk virkemiddel.

Opgaven har til formål at øge forståelsen af ligheder og forskelle mellem talt og skrevet sprog.

#### Tekster

Karl Larsen: af "Dengang Hans Peter Egeskov handlede med Prinsen" (*Uden for rangklasserne*, 1896)

Jeff Matthews: af *Halality* (2001)

#### Opgaver

1. Læs de to tekster, og find typiske talesprogtræk i dem.
2. Sammenlign de to forfatteres brug af talesproget, og overvej i forlængelse heraf, hvem af forfatterne der rammer talesprogformen bedst.
3. Omskriv tekst 2, således at teksten bliver mere skriftsproglig, og diskuter i forlængelse heraf, hvilken betydning omskrivningen har for læserens oplevelse af teksten.
4. Beskriv en situation, som du selv har oplevet for nylig, med anvendelse af henholdsvis skriftsprog og talesprog.

## 6 Sprog og sprogbrug

### Tekster

#### Tekst 1.

Karl Larsen: af *Dengang Hans Peter Egeskov tjente for Tjener*

En Tjener, han ska' ikke være Herre, men han ska' heller ikke være no'en Slave, det har altid været mit Princip, sagde Hans Peter Egeskov, li'emeget om jeg saa har kendt baade Grever og Baroner.

Hvor i Helvede har du gjort ved min hvide Vest? sagde den gale Baron Cronenschiold til mig, og han hen til Skabet og ud med alle Vestene paa Gulvet: Er det den, din Laban, eller tror du, det er den? Og saa smed han dem, sorte og blaa og Uniformsveste, li'saa fort, han kunde, hen ad Gulvet.

Jeg stod li'saa beskeden og flegmatisk: *Dér* ligger den hvide Vest i Helvede! — sa' jeg og viste hen paa en af Hylderne i Skabet, for der la' Vesten, som den osse skulde.

Tillader Hr. Baronen, at jeg overgi'er Dem den? sa' jeg ganske langmodig.

Vil du gøre Nar ad mig, dit Bæst, din Laban, din Slubbert, gi mig Vesten! — og jeg hjalp ham jo i den. *Dér!* sa' han og stak mig en To-krone ud af Bukselommen, nu ka' du drikke dig fuld for den paa en Helligdagsaften, hvor jeg ikke har Brug for dig, men saml mig de Veste op af Gulvet i en Fart! Og lad det gaa lidt villigt! Man sku' den Une — saa bandte han — tro, du hade 11 boldne Tommelfingre paa hver af Hænderne.

—Ja, det var Cronenschiold paa Tangegaard. Han ha'de været Løjtnant i Husarerne; dér red han baade Skind og Ben af Folkene, efter hvad de sagde. Lige for Hovedbygningen hade vi saadan en Runddel med en Tjørnehæk omkring paa et helt Par Alens Højde; naar han kom ridende ude fra, saa... med Hesten ind over Hækken! *Dér b'e* han holdende inde i Runddelen og klappede den paa Halsen; og saa ku' han helt le saadan gemytligt, og Belle! Belle! sa' han, det var Ret, Belle! Han talte til den li'som til et Pigebarn. Og saa paa en Gang: Svips! var han ude over Hækken, i Gaarden igen. Saa grinede han over hele Ansigtet.

#### Tekst 2.

Jeff Matthews: af *Halality*

#### *Strobolys sixty beats per second*

"Optur!" "Årgh! Hende gad jeg godt vokse i munden på!" "Dobbelt Dack Janiels!"

"Ibiza! Tre uger" "Shame on them" "E?"

"Jam, vi behøver ik' lave noget" "Ey Watch me, I'm really good" "Det må vi li' kig' på"

"Skjulte gifttænder?" "Det bar' lissom" "Sprechen Sie deutsch?"

"Ordenligt dollarskind" You don't win silver, baby! You lose gold" "Venus of Milo?"

Hvem er han?" "Så se *hende* dér! Hun er da trådt i hovedet!" "Hva'? Bledustærk af den

Bailey?" "Den ondeste!" "Ah, from Sweden! How come you're not drunk?" "I nat! Nej

*nu* i nat" "Eey! Jeg står lige og synger! Do you *mind!*" "Så jeg regner med at gå over til

## 6 Sprog og sprogbrug

at worke lidt med conversions, you know! Kanon årlig omsætning" "Hey, er det ik' ham fra Robinson?" "No pain no gain, motherfucker!"

"Jam', jeg forstår bar' ik'! Gør alle det, fordi det er interessant, eller er det interessant, fordi alle gør det?" E!" "!\*?" "Fram! Ar! Neee!" "What happened? I torned my fucking sacks! That's what fucking happened, asshole!" "Narmen, det på *sandkasseniveau* dether, mand" "Du lieber himmel! Bist du krank oder was?"

"Okay! Hvis runde?" "So! Coming or staying?" "Ja, du ligner en afbrændt tændstik!" "Jeg mener, folk var bare så strenge! Da guldbrudeparret skulle danse brudevalsen, så dansede folk bare *tættere* og *tættere* på og maste dem totalt" "E?".